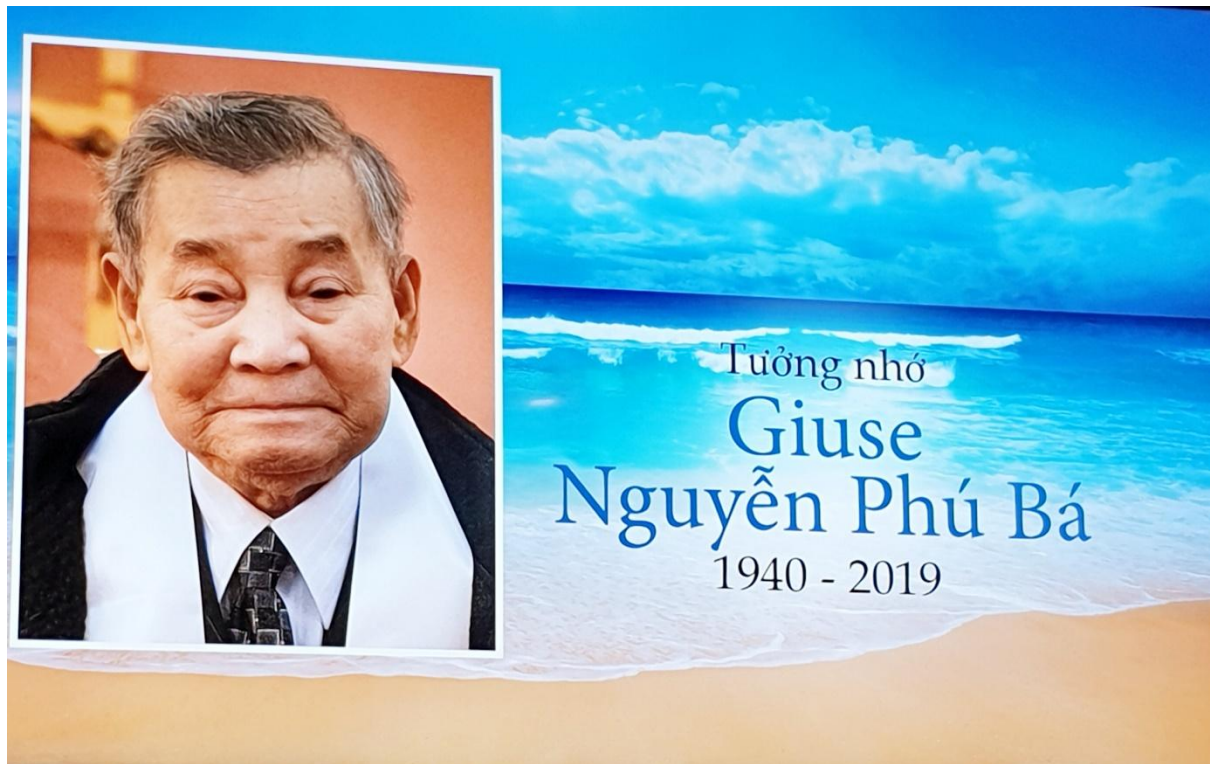

VĨNH BIỆT MỘT HẠM TRƯỞNG TRONG THÁNG TƯ ĐEN

Tháng Tư Đen lại về đem lại bao nỗi buồn ray rứt trong lòng người Việt ly hương khó quên trong tâm khảm. Đặc biệt năm nay, Gia Đình Hải Quân Hàng Hải tiểu bang Victoria ngậm ngùi tiễn biệt cựu Gia Trưởng NGUYỄN PHÚ BÁ ra khơi vĩnh viễn sau thời gian dài bạo bệnh, để lại bao niềm thương tiếc chẳng những cho vợ hiền yếu đau bệnh hoạn cùng đàn con cháu, cũng là nỗi tiếc thương hụt hẫng cho anh em thành viên tại tiểu bang Victoria cùng các bạn cùng khóa Bảo Bình phương xa.

Trong những ngày cuối cùng của Tháng Tư Đen, tang lễ của anh được cử hành trang trọng với sự tham dự đông đảo của bạn bè thân hữu, các đồng nghiệp giáo chức, các em học sinh đã một thời theo học với thầy Nguyễn Phú Bá tại trường trung học Maribyrnong hay Trung Tâm Việt ngữ cuối tuần. Riêng các thành viên Hải Quân Hàng Hải, đều tỏ lòng thương tiếc vì mất đi một vị Gia Trưởng đáng kính, đức độ, luôn khiêm tốn hòa nhã với tất cả mọi người. Anh chị em đến thăm viếng linh cữu anh với hai lá quốc quân kỳ đặt hai bên, cắm một cành hoa trên di ảnh của anh để tỏ lòng thương kính vì mất đi một người anh, một hạm trưởng tài ba đẹp người đẹp nết. Anh Phạm Văn Khuông giữ vai trò điều hợp đã nói lên tâm tình quý mến của một niên đệ dành cho vị niên trưởng mà anh rất mực thương yêu, quý trọng như một người anh, một người thầy, là kim chỉ nam cho các thành viên trẻ tuổi mà anh đã sát cánh sinh hoạt với Gia Đình trong suốt 35 năm qua, lèo lái Gia Đình khi đảm trách chức vụ Gia Trưởng đến 5 nhiệm kỳ tổng cộng 10 năm dài.

Anh Nguyễn Khương Ninh được Gia Đình đề cử đọc diếu văn nói lên nỗi niềm đau thương tiếc nuối vì mất đi một niên trưởng hiền hòa, tài ba nhưng rất khiêm tốn khi anh nhắc đến một chuyện xưa của 44 năm về trước, Hạm trưởng Nguyễn Phú Bá đã chỉ huy con tàu Yểm Trợ Hạm Cần Thơ HQ.801 trong đêm di tản đã cứu Soái Hạm HQ.1 bị mắc cạn trong sông Lòng Tàu, cứu giúp hàng ngàn quân dân di tản ra khỏi nơi mắc cạn và đưa họ đến bên bờ tự do.

Câu
công
Bảo
mới
trong
nội
ưu
quy
đã 38
lần

anh
mà
em

được nghe các lá thư phân ưu từ các cấp chỉ huy của Hạm trưởng Bá, các vị thầy tại quân trường Nha Trang năm xưa, các bạn cùng khóa gửi thư chia buồn, các khóa đàn em và nhất là các nhân viên dưới quyền của HT Bá trên con tàu HQ.801 đều bày tỏ lòng thương yêu quý trọng vị hạm trưởng tài hoa đức độ của mình, cấp chỉ huy có nhân cách hiếm quý, nhắc nhở đến những kỷ niệm đẹp trong đời khi được phục vụ dưới quyền vị hạm trưởng có tiếng là ăn nói lịch sự, cư xử tử tế với nhân viên cấp dưới. Nhưng email phân ưu của các bạn đồng khóa từ phương xa gửi đến, đều nhắc đến những kỷ niệm đẹp một thuở ở quân trường đến với một người bạn rất hiền hòa, không có biệt danh như các bạn khác, là một ngôi sao sáng từ khi nhập khóa đến lúc ra trường. Nhưng vòng hoa phân ưu gói ghém lòng thương yêu, nuối tiếc vừa mất đi người bạn thân quý từ Đệ Nhất Bảo Bình, Đệ Nhất Song Ngư, cùng vòng hoa của các bạn Phan Tứ Hải và Vũ Bá Trạch từ Houston gửi đến để nhắc nhở tình bạn dành cho người bạn thân vừa ra người thiên cổ.

chuyện năm xưa đến nay mới được hé lộ do sức sưu tầm của người bạn cùng khóa Đệ Nhất Bình TRẦN ĐỖ CẨM sau 44 năm mọi người rõ chuyện. Riêng Hạm trưởng Bá vẫn giữ kín lòng, không khoe khoang với mọi người đến Bảo Bình TRẦN THẾ DIỆP trong lá thư phân ưu đến cho chị Bá và các cháu, đã thú nhận rằng thân với bạn mình từ khi nhập khóa đến nay năm trường, mà anh Bá lúc sinh tiền chưa một hé môi kể cho anh Diệp về chuyện đó!

Không những Diệp bất ngờ nhiều anh chị cũng gặp cảnh tương tự, khi

Trong thánh lễ phát tang tối Thứ Hai, rất đông cộng đoàn, thành viên, đồng nghiệp đã đến dự lễ. Nhìn cảnh chị Bá cùng các con cháu chít lên đầu vành tang trắng mà cảm thương cho cảnh chị Bá đang ngồi xe lăn, mắt mờ bệnh hoạn vừa mất đi người chồng trụ cột trong gia đình và đàn con cháu vừa mất đi người cha thân yêu nhất trên đời. Ai cũng bùi ngùi khi nghe những lời tâm tình của các cháu dành cho cha già vừa nằm xuống mà ngậm ngùi thương cảm. Đặc biệt trong các lời chia buồn của cộng đoàn xứ đạo cùng các đại diện hội đoàn, mọi người dự lễ được biết thêm về nhân cách và tài năng của vị sĩ quan HQVN Hạm trưởng đã dũng cảm quay tàu lại cứu soái hạm HQ.1 trong đêm nguy cấp mà đến nay họ mới được biết câu chuyện cuộc đời binh nghiệp của thầy Nguyễn Phú Bá năm xưa.

Hôm nay, đúng 44 năm tròn ngày Ba Mươi Tháng Tư lại về, thánh lễ an táng tiễn đưa một vị hạm trưởng đã có quyết định quay tàu lại cứu chiến hạm bạn trong đêm đi tản được cử hành tại ngôi thánh đường vùng Sunshine nơi anh Bá làm lễ rửa tội gia nhập đạo Chúa. Linh mục Nguyễn Hữu Quảng chủ tế cùng hai linh mục đồng tế khác, cha Quảng đa cử hành thánh lễ rửa tội cho anh 7 tháng trước đây và cũng chính cha Quảng đã đến nhà dưỡng lão ban bí tích cuối cùng xúc dầu cho anh khi anh leo lét đếm dần những ngày cuối cùng của đời anh. Bài giảng của cha dẫn dắt cho mọi người nhớ về cuộc đời 79 năm trên trần thế của anh từ lúc sinh ra chập chững vào đời, lớn lên với những ước mơ, những đoạn đời thành công trong sự nghiệp, nhưng rồi cũng bị nạn chung như những người khác với bao cảnh nhục nhằn, tù đày và lưu lạc khi vượt biên ra đi. Với sự phấn đấu và học hỏi không ngừng, anh Bá đã tìm được một nghề mới cho mình, đã trở thành một thầy giáo tận tâm với học trò, là niềm hứng khởi cho các học sinh lấy cuộc đời của thầy mình để tiến bước thành công trên con đường học vấn. Ngoài ra thầy Bá đã phát triển trung tâm Việt ngữ dạy tiếng Việt cho các học sinh đồng hương, soạn sách giáo khoa rồi anh được Bộ Giáo Dục chỉ định làm chánh chủ khảo môn thi Việt ngữ cho các học sinh thi tốt nghiệp lớp 12. Phần cuối buổi lễ, cháu Vân Anh con gái duy nhất của anh chị Bá, đã làm mọi người rơi lệ khi nhắc đến công ơn trời biển của cha mình, hết lòng lo lắng cho gia đình khi ra tù và khi vượt biên định cư tại Úc. Những năm tháng gian nan vất vả của cha mình, cháu đã kể lại như anh Bá phải làm hai hoặc ba công việc để có tiền gửi về giúp đỡ cho chị và các con đang kẹt lại quê nhà, trong khi anh Bá phải vừa làm, vừa học vừa chăm lo dạy dỗ hai đứa con trai lớn cùng sang Úc với mình. Đó là những năm dài gian nan, làm việc đầu tắt mắt tối của đời anh để thích nghi với cuộc đời mới trên đất Úc. Nhưng trời không phụ lòng người có chí, anh Bá đã hoàn tất văn bằng cử nhân năm 1989 và năm sau tốt nghiệp ngành sư phạm để có công việc thích nghi làm thầy giáo khi tuổi đời vừa tròn năm mươi tuổi.

Chiều nay, nơi nghĩa trang Altona mọi người tập trung nơi nguyện đường để vĩnh biệt chia

tay anh lên cõi Thiên Đàng hưởng nhan Thánh Chúa. Trước giờ nghìn thu vĩnh biệt, các con cháu của anh đã cùng quỳ xuống để đền đáp công ơn sinh thành dưỡng dục mà anh đã một đời luôn lo lắng bảo bọc cho vợ con. Bạn bè thân hữu tuân tỵ lên trước quan tài của anh đặt một nụ hoa thay lời

chào tạm biệt cầu mong anh được thanh thoi an nghỉ.

ĐIỀU VĂN ANH NGUYỄN PHÚ BÁ

Kính thưa:

- Quý Linh Mục đồng tế và cộng đoàn
- Bà quả phụ Nguyễn Phú Bá cùng toàn thể tang quyến
- Quý hội viên Hội Cựu Quân Nhân QLVNCH tiểu bang Victoria
- Quý anh chị thành viên Gia Đình Hải Quân Hàng Hải tiểu bang Victoria
- Quý Hội Đoàn giáo chức, thầy cô giáo đồng nghiệp của thầy Nguyễn Phú Bá

Hôm nay tiết trời vào thu mây giăng âm đạm như cõi lòng chúng ta hiện diện nơi đây để cùng ngậm ngùi chia buồn, cầu nguyện và tiễn đưa Giuse Nguyễn Phú Bá đến chặng cuối cuộc hành trình trên dương thế. Sự ra đi của anh không những là một mất mát to lớn cho toàn thể gia đình chị Bá và các cháu, từ đây đã vĩnh viễn mất đi một người chồng thân yêu trụ cột gia đình, một người cha yêu quý, một ông nội, ông ngoại thân thương từ bao năm qua chung sống dưới mái ấm gia đình chan hòa tình thương tập hợp ba thế hệ. Hội Cựu Quân Nhân vừa mất đi một hội viên tài năng và phẩm cách. Riêng Gia Đình Hải Quân Hàng Hải tiểu bang Victoria từ nay đã mất đi một thành viên được lòng tất cả anh chị em quý mến, một thời chung vai sát cánh đóng góp cho mọi sinh hoạt của Gia Đình suốt 36 năm qua.

Thay mặt cho Gia Đình Hải Quân Hàng Hải tiểu bang Victoria tôi xin chân thành chia buồn đến chị quả phụ Nguyễn Phú Bá và các cháu về nỗi đau thương mất mát lớn nhất trong đời. Các cháu từ nay không còn bóng dáng của người cha để mình nương dựa, hình bóng người cha nhân từ bảo bọc đàn con từ nay chỉ còn gặp lại trong những giấc mơ:

*Tết này nhà lại vắng cha
Thuốc không thơm nữa, ấm trà hết ngon
Cha đi về phía vương trờn
Trần gian lấm láp mãi còn nắng mưa...*

Sự ra đi của anh Bá đã để lại bao muôn vắn tiếc nuối cho tất cả anh chị em trong Gia Đình Hải Quân Hàng Hải chúng tôi từ nay đã mất đi một niên trưởng đáng kính về tài năng lẫn đức độ. Anh Bá đã cùng tham gia sinh hoạt từ khi định cư sang Úc và chuyển từ Sydney về cư ngụ tại thành phố Melbourne từ năm 1984 đến nay.

Niên trưởng Nguyễn Phú Bá đã từng đảm trách chức vụ Gia Trưởng Gia Đình Hải Quân Hàng Hải Victoria suốt 5 nhiệm kỳ tổng cộng 10 năm trường. Anh Bá là nhịp cầu để anh em tìm đến nhau, phần lớn nhờ uy tín và tài năng với cuộc đời hải nghiệp mà anh đã từng chỉ huy rất nhiều chiến hạm. Anh đã hy sinh rất nhiều công sức để đóng góp trong các sinh hoạt gắn bó với tất cả thành viên, dù cho vẫn còn gánh nặng gia đình đeo đuổi vì vợ con còn kẹt lại

quê nhà, nuôi nấng hai đứa con trai cùng miệt mài đèn sách khi anh trở lại ngưỡng cửa đại học để tìm một ngành nghề mới cho đời anh. Cuộc đời binh nghiệp niên trưởng Bá của chúng tôi gia nhập Khóa 11 Sinh Viên Sĩ Quân Hải Quân Nha Trang năm 1961. Anh Bá là một ngôi sao sáng của khóa Đệ Nhất Bảo Bình ngay từ khi nhập khóa, nhờ tính tình hòa nhã, thông minh luôn đạt được thành tích xuất sắc. Với khuôn mặt tuấn tú, nụ cười tươi và cách nói chuyện mặn mà duyên dáng, anh Bá là niềm mơ ước của các cô gái Nha Thành trong những ngày cuối tuần đi bờ dạo phố:

*Vẫn say giấc mộng hải hồ
Yêu em anh vẫn nhớ bờ thù dương
Anh là người của muôn phương
Nghìn năm tàu vẫn còn thương biển buồn.*

Sau khi tốt nghiệp ra trường vào tháng 4/1963, anh Bá phục vụ tại Bộ Chỉ Huy Hải Lực tiền thân của Bộ Tư Lệnh Hạm Đội vài tháng ngắn ngủi rồi thuyền chuyển xuống chiến hạm để đạt được ước mơ vẫy vùng ngang dọc trên vùng biển mẹ của một chàng trai yêu mộng hải hồ. Chỉ trong vài năm ngắn ngủi, anh Bá đã được rèn luyện và học hỏi không ngừng để đạt đến đỉnh cao mà mọi sĩ quan

Hải Quân hằng mơ ước: đó là được nắm chức Hạm Trưởng vào năm 1967. Từ đó, cuộc đời của Hạm trưởng Bá đã từng chỉ huy 7 chiến hạm: HQ.607, HQ.470, HQ.473, HQ.406, HQ.14, HQ.09 và HQ.801 kể thêm 3 năm biệt phái sang Hàng Hải Thương Thuyền để làm Thuyền trưởng 3 chiếc tàu buôn, đó là các chiếc Tiên Phong, Đại Hải và Thống Nhất. Với tinh thần cầu tiến, ham học hỏi, anh Bá đã ghi danh

theo học hàm thụ tại Trường Hàng Hải Phú Thọ để được cấp phát văn bằng thuyền trưởng dân sự, là một trong những sĩ quan Hải quân hiếm hoi đạt được thành tích này.

Trong những ngày tàn cuộc chiến, Hạm trưởng Bá đang chỉ huy chiếc Yểm Trợ Hạm HQ.801 là một trong những chiến hạm to lớn nhất của Hạm Đội HQVN, tham dự các cuộc di tản triệt thoái quân sĩ tại cửa biển Thuận An, Huế để đón một Lữ Đoàn TQLC, hải hành xuôi ngược trong suốt một tháng chiến chinh đầy gian khổ lúc đất nước đang ngụp lặn trong cơn nguy biến. Cho đến nửa đêm 29-04-1975, Hạm trưởng Bá đã chỉ huy con tàu thân yêu HQ.801 rời bến Bạch Đằng chờ theo rất đông quân dân di tản. Trong lúc giang hành, chiến hạm đã gặp chiếc soái hạm HQ.1 mắc cạn trên sông Lòng Tào và kêu cứu inh ỏi. Dù cho chiến hạm chỉ còn một máy, với tình thế nguy cấp phải ra khơi trước khi trời sáng, nhưng thấy cảnh nguy nan của chiến hữu và đồng bào lâm nạn, Hạm trưởng Bá không đành nhắm mắt làm ngơ, quyết định quay tàu lại cứu. Hành động dũng cảm đó đã thể hiện đức tính của một hạm trưởng trọng danh dự, đầy lòng nhân ái và trách nhiệm của một người từng đeo huy hiệu hạm trưởng trên ngực áo “không bỏ anh em, không bỏ bạn bè” trong cơn nguy biến. Với tài năng và kinh nghiệm tích lũy được, HT Bá đã kéo được chiếc HQ.1 ra khỏi chỗ mắc cạn, cứu thoát được hàng ngàn quân dân di tản và đưa họ đến bến bờ tự do. Nhắc lại đêm di tản của Hạm

Đội VNCH Ra Khơi của 44 năm về trước, để chúng ta trân trọng và nhớ về nghĩa cử cao đẹp của Hạm trưởng Bá mà thuở sinh tiền HT Bá chưa một lần kể lại công lao đó.

Vẫn tưởng rằng trong ngày 30-04-1975, anh Bá đưa được chiến hạm ra khơi để cùng với Hạm Đội đi tìm vùng đất mới cùng với gia đình. Nhưng định mệnh trời cay nghiệt đã đem đến cho anh lấy một quyết định sai lầm là quay trở về quê hương không đi tản nữa. Thế rồi bao tai ương hoạn nạn ập đến làm cho anh vướng vào vòng tù tội, nước mất nhà tan, vợ con chịu cảnh trăm cay nghìn đắng dưới ách bạo quyền Cộng sản:

*Hãy cười đi chiến binh ơi
Sá chi dâu biển dưới trời hợp tan
Bao nhiêu đau khổ trần gian
Gửi chàng cho trọn cựu mang kiếp người*

Sau những năm dài tù tội, anh được thả về, anh phải tìm đường vượt biên để tìm con đường sống và cứu giúp gia đình. Sau chuyến vượt biên đầu thất bại, cuối cùng anh đã đến được bến bờ tự do cùng với hai cháu trai lớn. Ba cha con cùng nhau học hành để giúp đỡ bảo lãnh cho chị và các cháu đoàn tụ sau này. Gia đình anh được sum họp với nhau sau nhiều năm trường mòn mỏi và anh đã đạt được nghề dạy học để nuôi sống gia đình. Đến khi anh đến tuổi về hưu già từ nghề gõ đầu trẻ và nghỉ dạy trường Việt ngữ cuối tuần là cơn bệnh quái ác chợt đến với anh. Sau những năm dài kiên trì điều trị anh tưởng rằng đã dứt bệnh. Nhưng rồi số mệnh đã an bài hôm nay đây anh đã già biệt bao người thân yêu, bạn hữu để về với trùng dương xa thẳm. Anh Bá ơi! Anh ra đi để lại bao tiếc thương cho mọi người, chúng tôi vẫn nhớ bao kỷ niệm êm đềm những năm tháng xa xưa với anh, nhớ tính tình hòa nhã, lời nói ấm áp tình người mà chúng tôi khắc sâu trong tâm khảm. Thương tiếc anh thật nhiều nhưng chúng tôi cũng cảm nhận đời người ngắn ngủi, có sinh rồi có tử, khi Chúa gọi anh về. “**Đi dâu loanh quanh cho đời mỗi mết, để lại cho ta một cõi đi về**”, đó là đi về nhà Cha mà anh vừa đáp nhận. Chúng tôi nguyện cầu linh hồn anh được thánh thoir an nghỉ, từ nay anh không còn trở trối với vụn nước điều linh nơi quê nhà xa xôi diệu vợi, không còn những đau đớn của một thân thể già nua bệnh tật, không còn những héo hon mòn mỏi nhớ thương những chiến hạm xa xưa của một thời làm hạm trưởng. Chúng tôi trân trọng cảm ơn anh đã để lại nhiều kỷ niệm đẹp mà chúng tôi luôn nhớ mãi trong suốt quãng đời còn lại. Cầu mong anh phù hộ những người thân trong gia đình của anh được bình an, những bạn bè, chiến hữu của anh còn ở lại trên cõi trần tục lụy này, mai một đây sẽ tiếp bước chân anh:

*Tôi đi trước, hẹn gặp nhau ở đó
Ai thay da mà sống mãi muôn đời
Kẻ trước người sau sắp hàng xuống mộ
Chốn thiên đường khởi điểm của rong chơi*

Chào vĩnh biệt niên trưởng, Hạm trưởng Nguyễn Phú Bá thân kính của chúng tôi.

GIA ĐÌNH HẢI QUÂN HÀNG HẢI TIỂU BANG VICTORIA